

взелъ и завзелъ безъ кръвъ Цариградъ, а Балдуинъ II избѣгва въ Евбея. Отъ това време франкскитѣ желѣзни рицари изчезватъ вече отъ тракийскитѣ равнини, но споменътъ за тѣхъ и до сега е живъ въ приказкитѣ на българския народъ. И до сега още той разказва за „латинитѣ“-исполини, три пѣти по-голѣми отъ обикновенитѣ смъртни.

Презъ първитѣ години отъ царуването си царь Константинъ трѣбвало да насочи цѣлото си внимание къмъ северъ. Тамъ все още не спирали продължителнитѣ войни съ маджаритѣ. Още въ 1260 г., презъ която маджаритѣ воювали съ чехския краль Пшемисль Отокарь II, българитѣ нападатъ северинския банатъ, но били разбити отъ магистъръ Лаврентий и лишени отъ плячката. За да внуши страхъ, победителътъ заповѣдалъ да бжде избесена частъ отъ пленницитѣ по продължението на Дунавския брѣгъ⁶. Между 1260 и 1264 г. г. князь Стефанъ, комуто било повѣрено да управлява Седмиградско, предприелъ противъ българитѣ петъ похода, два отъ които били подъ негово лично началство, и успѣлъ да превземе Бдинъ. Подъ началството на магистъръ Егидий маджаритѣ стигнали дори до стени на Търново⁷. Тогава Стефанъ организиралъ и единъ походъ „contra Paleologum imperatorem graecorum“, подробноститѣ на който походъ сж неизвестни, но въ резултатъ на който били опустошени много византийски области.⁸ Като завзелъ кралския престолъ (1270) той постоянно се наричалъ „rex Bulgariae“, — титла, която и неговиятъ баща Бела IV е употребявалъ, само не тѣй често⁹. Отъ тогава си водятъ началото по-сетнешнитѣ претенции на маджарската корона върху България.

На югъ вървѣла сжщо сериозна борба. По внушението на царица Ирина, дълбоко ненавиждаща Михаила VIII, гдето по престѣпенъ начинъ бѣ отнелъ престола на братъ ѝ Иванъ IV, Константинъ обявилъ война на императора, но тя се свършила безуспѣшно за него. Току преди това той завладѣлъ голѣма частъ отъ Тракия и Македония, въ последната главна Скопие, Порѣченската област, Полога и околноститѣ на Прилѣпъ¹⁰, а сега билъ принуденъ да отстъпи на византийцитѣ не само Пловдивъ и Станимака, но и важнитѣ градове Месемврия и Анхиало. Обиденъ и недоволенъ отъ това, Константинъ се съюзилъ съ селджукския султанъ Изединъ, намиращъ се въ Еносъ при устието на Марица, и даже съ татаритѣ отъ южна Русия, които (1265) тѣй опустошили Тракия, че, както разправятъ, дълго следъ това земледѣлецъ не се е мъркалъ по полето¹¹. Българското царство тогава окончателно се лишило отъ македонскитѣ си области. Още отъ края на XII вѣкъ въ Македония по редъ господарували византийци, българи, латинци, епирци и сърби, докато най-сетне последнитѣ — къмъ края на XIII вѣкъ — почнали да взематъ вече върхъ въ нея. Съ въвеждането на ленната система стремехтъ къмъ формиране на национални държави изчезналъ и по-голѣмитѣ държави на полуострова се разложили на много отдѣлни аристократии, понѣкога почти съвсемъ независими, които, въ мѣстности, гдето често се водѣли войни, обикновено се присѣдинявали къмъ по-силния.

Следъ смъртта на Ирина (1270) Константинъ се оженилъ за Мария, племенница на Михаилъ VIII. Като зестра уговорено било Византия да върне на царя Месемврия и Анхиало; а когато Палеологъ отказалъ да изпълни обещанието си, Константинъ почналъ да се готви за война, и само благодарение на съюза съ ханъ Ногай, полководецъ на Златната орда, предъ чиято мощъ треперѣлъ цѣлиятъ край около Понта и Дунава, императорътъ сполучилъ да отблъсне разсърденитѣ българи.